

มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับการลงโทษทางอาญาในการกระทำความผิด
ศึกษากรณีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

Measures Appropriate to the Criminal Penalties for the offense

Study on Life and body offenses According to the Criminal Code

¹ณัชชา ก้าแก้ว (Natcha Kakaew)

²วรภรณ์ วนาพิทักษ์ (Waraporn Wanapitak)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (National Institute of Development Administration)

Email: Natcha.kak@stu.nida.ac.th

Received February 20, 2019; Revised March 5, 2019; Accepted June 15, 2019

Abstract

This research aims to study (1) study the background and significance of problems related to age and penalties of juvenile delinquent crimes related to life and body (2) to study the meaning and theories involved. With the criminal offense of children and youth. (3) to study appropriate legal measures regarding juvenile delinquency in criminal and life-related crimes according to Thai and foreign law; (4) to provide guidance and measures to amend relevant laws; Reduce the offense of children and youth. The study of information from journals and articles. The juvenile delinquency is more serious and violent compared to adults. Not afraid of the law The Criminal Code and the Juvenile and Family Court Act 2010 will focus on age criteria as a basis for punishment. And focus on the rehabilitation of children and youth to return to society. Without regard to the behavior and seriousness of children and youth. The researcher found that the enforcement of juvenile offense law It is not appropriate and consistent with current social conditions in the case of serious offense. The researcher recommends that the penalties be amended to keep up with current social conditions so that the law is effective. And afraid to commit an offense for children and youth.

Keywords: Legal measures, criminal, offense, youth

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษา (1) เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์อายุและบทลงโทษของเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดอาญาร้ายแรงเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (2) เพื่อศึกษาความหมายและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชน (3) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับการลงโทษเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามกฎหมายต่างประเทศและของไทย (4) เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จากการศึกษา ข้อมูลจากเอกสาร วารสาร และบทความต่างๆ พบว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิดมากขึ้นและรุนแรงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้ใหญ่ โดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จะเน้นเรื่องเกณฑ์อายุเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษ และมุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ไข ฟื้นฟู ให้โอกาสเด็กและเยาวชนกลับตัวกลับใจสู่สังคม โดยไม่ได้คำนึงถึงพฤติกรรมและความร้ายแรงของเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ยังไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันในเรื่องของการกระทำความผิดที่มีพฤติกรรมร้ายแรงผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษให้ทันกับสภาพสังคมปัจจุบันเพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และเกรงกลัวต่อการที่จะกระทำความผิดสำหรับเด็กและเยาวชน

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย, โทษทางอาญา, การกระทำความผิด, เด็กและเยาวชน

บทนำ

จากสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาความรุนแรงของเด็กและเยาวชนที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ เป็นปัญหาที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป แต่เนื่องด้วยวัยแห่งการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่อยากรู้ อยากรอง แต่กลับเลือกกระทำความผิดอาญาที่มีความรุนแรง โหดเหี้ยมเกินวัย เช่นเดียวกับการกระทำความผิดในวัยผู้ใหญ่ สำหรับประเทศไทยพบว่าการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนมีปริมาณเพิ่มขึ้นและลักษณะของการกระทำความผิดมีความรุนแรง โดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษที่น่าสนใจก็คือ ช่วงอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมีอายุน้อยลง ซึ่งตามหลักสากลทุกประเทศให้ความสำคัญในการลงโทษทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน แต่การคุมครองเด็กมากเกินไปจะทำให้เด็กและเยาวชนเห็นช่องทางในการกระทำความผิด และมีผลกระทบต่อกฎหมาย เนื่องจากประเทศไทยถืออายุเป็นเกณฑ์ในการกำหนดว่าผู้กระทำความผิดเป็นเด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่ โดยไม่มีการคำนึงถึงพฤติกรรมและความร้ายแรง (Information Technology Center Department of Juvenile Observation and Protection, 2015)

จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นเดียวกับ Prangwong (2012) ว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน ยังคงต้องพัฒนาให้ทันต่อสังคมปัจจุบันเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน และเพื่อจะได้ไม่มีช่องว่างของกฎหมายมาเป็นข้ออ้างในการกระทำความผิด รวมถึงเพื่อให้เด็กและเยาวชนจะได้เคารพและเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์อายุและบทลงโทษของเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
2. เพื่อศึกษาความหมายและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชน
3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามกฎหมายต่างประเทศและของไทย
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการลงโทษที่กระทำความผิดอาญา ในต่างประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของเด็กและเยาวชน

Panyawong (2008) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เด็ก” เป็นคำรวมหมายถึงผู้ที่ยังไม่เป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมาย ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความเด็ก มาตรา 4 ให้คำจำกัดความว่า “ผู้ใหญ่” หมายถึงผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์แล้ว ดังนั้นผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ลงมาถือได้ว่าเป็นเด็ก ในความหมายขงคำรวมเช่นนี้ เพราะในกฎหมายอาญาจะจำกัดคำว่าเด็ก เท้าให้ลงโทษแน่นอนไม่ได้ เนื่องจากมีบทบัญญัติคำว่าเด็ก ๆ ไว้หลายตอนท้ายด้วยกันคือ ในประมวลกฎหมายอาญา ในพระราชบัญญัติจัดตั้งคดีเด็กและเยาวชน และวิธีพิจารณาความเด็กและครอบครัว และในกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งยากที่จะกำหนดได้ว่า “เด็ก” ตามกฎหมายนั้นกำหนดอายุเท้าให้ แต่เน้นรวมความแล้วถ้ากฎหมายใช้คำว่า “เด็ก” แล้วจะต้องมีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ การที่กฎหมายกำหนดอายุที่แตกต่างกันก็เพื่อความสะดวกในการดำเนินคดีอาญานั้นเอง ซึ่งจะเห็นความแตกต่างได้ ดังนี้

คำจำกัดความของคำว่า “เด็ก” ตามกฎหมายอาญา ไม่ได้บัญญัติความหมายของ “เด็ก” และ “เยาวชน” แต่มีการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของบุคคลที่กระทำความผิด และได้รับการยกเว้นโทษ ได้รับการลดโทษ หรือไม่ต้องรับโทษ โดยคำนึงถึงอายุของผู้กระทำความผิดทางอาญาเป็นเกณฑ์ ดังนี้

มาตรา 73 “เด็กอายุยังไม่เกิน 10 ปีบริบูรณ์ กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ.....”

มาตรา 74 “เด็กอายุกว่า 10 ปีแต่ยังไม่ถึง 15 กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดเด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจดำเนินการ.....”

มาตรา 75 “ผู้ใดอายุกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด... ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือ ถ้าศาลเห็นสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดกึ่งหนึ่ง”

มาตรา 76 “ผู้ใดอายุตั้งแต่ 18 ปี แต่ยังไม่เกิน 20 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด... ถ้าศาลเห็นสมควร จะลดมาตราส่วนการลงโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงหนึ่งในสาม หรือกึ่งหนึ่งก็ได้”

ในสี่มาตรานี้ เป็นการกำหนดเรื่องอายุและบทลงโทษ สำหรับความรับผิดชอบทางอาญาของเด็กแต่ละวัย ซึ่งใช้สำหรับเด็กทั่วไป ไม่ว่าจะอยู่ในอำนาจของศาลในคดีเด็กและเยาวชนหรือไม่ เด็กต้องมีอายุไม่เกิน 15 ปี หากอายุเกิน

15 ปีไม่เรียกว่าเด็ก เช่นในมาตรา 75 ใช้คำว่าผู้ใด “อายุกว่า 15 ปี...แทนที่จะใช้คำว่า “เด็ก” อย่างในมาตรา 73,74 เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “เด็ก” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งคดีเด็กและเยาวชน เพราะฉะนั้น คำว่าเด็กตามประมวลกฎหมายอาญา จึงน่าจะหมายถึงบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 15 ปีเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 46 วรรคท้ายใช้คำว่า “การกระทำของเด็กที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี...จึงกลายเป็นว่าเด็กในประมวลกฎหมายอาญา หมายถึงอายุไม่เกิน 18 ปี ก็ยังคงได้รับการช่วยเหลือและลดหย่อนผ่อนโทษได้เช่นกัน”

ประเภทของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

1. ความผิดฐานทำร้ายร่างกายและฆ่าผู้อื่น

การทำร้ายและการฆ่าผู้อื่น เป็นการแสดงพฤติกรรมของความก้าวร้าวและรุนแรง ทำให้เกิดความสะเทือนทางจิตใจให้บุคคลอื่นการก่อความรุนแรง การทำร้าย และการฆ่าผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ หรือแม้กระทั่งเสียชีวิต อาจเริ่มต้นตั้งแต่การขาดความระมัดระวัง การทำร้ายร่างกาย ช่มชืด กระทำซ้ำเร้า การฆ่าผู้อื่นทั้งที่เจตนาและไม่มีเจตนา นอกจากนี้ การทำร้ายผู้อื่น อาจขึ้นโดยการกระทำตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยใช้วิธีการชกต่อย ตบตี การใช้อาวุธ ปืน มีด เป็นต้น จนกระทั่งถึงขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการยุติธรรม คดีฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต และทำร้ายร่างกาย

2. ความรับผิดชอบทางอาญาของเด็กและเยาวชน

กฎหมายเกิดมาพร้อมกับการที่มนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นองค์กรทางสังคม กฎหมายจึงเป็นสิ่งที่อยู่เคียงคู่กับชุมชนมาตั้งแต่เมื่อครั้งดึกดำบรรพ์แล้ว เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะย่อมต้องจำกัดความประพฤติของตนเองให้อยู่ในลักษณะที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และในขณะเดียวกันก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ชุมชนเห็นว่าดีงามด้วย ข้อประพฤติปฏิบัติเช่นนี้ได้มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมา โดยการบอกเล่าของคนในชุมชน จนเมื่อมนุษย์มีภาษาเป็นสื่อสารจึงได้มีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร กฎหมายในประเทศไทยจึงมีมาเป็นเวลานานหลายร้อยปี ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของเด็กและเยาวชนของไทยนั้น บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาหมวด 4 ความรับผิดชอบทางอาญาบัญญัติไว้ เช่น มาตรา 73 เด็กอายุยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

คำว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปี หมายถึง เด็กตั้งแต่ทารกจนถึงเด็กมีอายุครบสิบปี สำหรับเด็กอาจมีการเคลื่อนไหวทางร่างกาย เช่น มีการเคลื่อนไหวไปทำร้ายทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย แต่จะกล่าวว่าเด็กมีเจตนาทำให้เสียทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายคงไม่ได้ เพราะเด็กย่อมอาจเข้าใจในสภาพและสาระสำคัญของการกระทำของตนเอง จึงเป็นการยากที่จะกล่าวว่าเด็กมีเจตนาในการกระทำความผิดทั้งในลักษณะประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลของการกระทำของเด็กเองและจะกล่าวว่าเด็กมีความประมาทก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน การตีความย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ด้วยการไม่มีความสามารถในการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กที่เป็นหลักสากล

มาตรา 74 ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า เด็กอายุกว่าสิบปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการดังนี้ เช่น การว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป ถ้าศาลเห็นว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง สามารถดูแลเด็กได้ แต่หากเด็กนั้นไม่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรือมี แต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กได้ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์กรที่ศาลเห็นสมควร เพื่อดูแล เป็นต้น เช่นการส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียน หรือ สถานฝึก และอบรมหรือ สถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อฝึกและอบรมเด็กตลอดเวลาศาลกำหนดแต่ไม่เกินกว่าที่เด็กนั้น จะมีอายุครบ 18 ปี

คำสั่งของศาล ตามที่กล่าวมานั้น ถ้าภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้นั้นปรากฏแก่ศาล โดยศาลรู้เอง หรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่ง หรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจได้

จากบทบัญญัติที่ได้กล่าวมาของมาตรา 73 และมาตรา 74 นั้น Phomprasertphon (2014) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เด็ก” หมายถึงบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี แม้ว่าจะกระทำความผิด ก็ถือว่ามีความผิดทางอาญา เนื่องจากเป็นข้อสันนิษฐานทางกฎหมายว่า เด็กในช่วงอายุดังกล่าวเป็นวัยที่ยังไม่มีความรู้ผิดชอบ ชั่ว ดี จึงเป็นบทต้องห้ามเด็ดขาด ในการลงโทษเด็กในช่วงอายุนี้นี้ แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วเด็กที่กระทำความผิดในขณะนั้น อาจมีความรู้สำนึกในการกระทำ หรือ ความรับผิดชอบ มากกว่าผู้ใหญ่

มาตรา 75 ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ใดอายุกว่าสิบห้าปี แต่ต่ำกว่าสิบแปดปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดให้ศาลพิจารณาถึงความรู้ผิดชอบและสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้นั้นในอันที่ควรจะวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงครึ่งหนึ่ง

จากบทบัญญัติของมาตรา 75 จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ย่อมไม่อาจถูกลงโทษประหารชีวิต หรือแม้กระทั่งจำคุกตลอดชีวิต แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีตามที่มาตรา 18 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่ได้บัญญัติไว้ชัดเจน

มาตรา 76 ผู้ใดอายุตั้งแต่สิบแปดปีแต่ยังไม่เกินยี่สิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดถ้าศาลเห็นสมควรจะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยทางเอกสาร โดยค้นคว้าจากหนังสือ บทความ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ งานวิจัยวิทยานิพนธ์ วารสาร พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางด้านอาชญาวิทยา หรือการกำหนดบทลงโทษ

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73-76 (The Criminal Code Section 73-76) ที่มุ่งเน้นในเรื่องการใช้เกณฑ์อายุเป็นหลักในการพิจารณาและลงโทษ โดยไม่มีการคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำ ทำให้เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษ ในการกำหนดบทลงโทษควรต้องคำนึงถึงเรื่องของอายุและพฤติกรรมความร้ายแรงควบคู่กันไป ปัญหาสำหรับการลงโทษเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 (Juvenile and Family Court and Its Procedure Act, B. E. 2553 Section 4) ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ไขฟื้นฟู การกลับตัวกลับใจของเด็กและเยาวชน คัดกรองเด็กและเยาวชนมากเกินไปโดยไม่มีขีดจำกัด ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นช่องว่างของกฎหมายในการคิดที่จะกระทำความผิด เกิดการชิงใจระหว่างความสนใจในการกระทำความผิดและบทลงโทษที่จะได้รับ เมื่อตัดสินใจที่จะกระทำความผิดแล้วไม่ว่าจะร้ายแรงเพียงใดก็มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษอีกต่อไป

2. จากการศึกษากฎหมายต่างประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา บุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี และกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำของเด็กต้องไม่ต่ำกว่า 7 ปี เพราะเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 7 ปีบริบูรณ์นั้น ไม่สามารถก่ออาชญากรรมได้ หรือ มีความรู้สึกผิดชอบในการกระทำ ดังนั้น ในบางมลรัฐจึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการกระทำความผิด เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี ที่กระทำความผิด ส่วนใหญ่จะถูกควบคุมตัวอยู่ในหน่วยงานชุมชน ซึ่งเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการดูแลจากบิดา มารดา ในบางครั้งตัวบิดา มารดาเองที่มีปัญหาส่วนตัว เช่น ดิตสุรา ยาเสพติด เด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวเหล่านี้มักถูกละเลย ทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแล และไม่ได้รับการอบรมบ่มนิสัยที่ดี ในกรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี กระทำความผิดนั้น ก็จะมีหลายวิธีในการบำบัด หรือให้คำปรึกษา แทนการลงโทษ แต่ในบางมลรัฐก็ไม่มีกฎหมายกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำเอาไว้ จึงมีการตัดสินใจคดีตามความเหมาะสม พิจารณาถึงการกระทำความผิดในแต่ละช่วงอายุ ถ้าหากเด็กที่มีอายุระหว่าง 11-12 ปี ที่กระทำความผิดที่รุนแรง ก็จะต้องได้รับโทษในศาลผู้ใหญ่ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นศาลพิเศษ หรือเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีซึ่งเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นอาชญากรรม (Rattanawaraha, 1988) ทั้งนี้ เกณฑ์การกำหนดอายุอาจแตกต่างกันในแต่ละมลรัฐ แต่เป้าหมายของศาลเยาวชนในสหรัฐอเมริกา รวมถึงรัฐอื่น ๆ เน้นการแก้ไข ฟื้นฟู แต่ก็ต้องนำเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางกฎหมาย ซึ่งการพิจารณาและขั้นตอนของศาลเปิดโอกาสให้มีหนทางความ ผู้ปกครอง หรือนักสังคมสงเคราะห์ และจะมุ่งไปที่การคุ้มครองความประพฤติ การกลับคืนสู่สังคมในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการมุ่งเน้นในเรื่องของการคุ้มครองความประพฤติ การกลับตัวเพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคมก็ตาม แต่หากว่าเด็กและเยาวชนที่ก่ออาชญากรรมร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำ ๆ จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนนั้นถูกตัดสินจำคุกในศาลผู้ใหญ่

ประเทศฝรั่งเศส เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในแต่ละช่วงอายุจะมีเกณฑ์ความรับผิดชอบทางอาญา ดังนี้ เด็กหรือเยาวชน ที่มีอายุต่ำกว่า 10 ปี ที่กระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ไม่ต้องได้รับโทษทางอาญา (แม้ว่าประเทศฝรั่งเศส จะถือว่าเด็กและเยาวชน ที่มีอายุระหว่าง 8 ปี ถึง 10 ปี มีสำนึกในการกระทำความผิดแล้วก็ตาม) แต่ให้ใช้มาตรการอื่น เช่น มาตรการป้องกัน มาตรการการให้ความช่วยเหลือ มาตรการให้การศึกษา แต่ปัจจุบันกฎหมายได้เปลี่ยนไปเป็น อนุญาตให้มีมาตรการพิเศษให้ลงโทษทางอาญา กับเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10 ปี ถึง 13 ปี สามารถกำหนดมาตรการให้การศึกษา อบรม แต่หากการลงโทษไม่สอดคล้องกับเด็กและเยาวชน อาจเปลี่ยนเป็นให้ใช้วิธีการกักขังภายในบ้าน หรือ สถานที่พิเศษสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปี ถึง 16 ปี ซึ่งอาจจะให้มีการลงโทษทางอาญา โดยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่โทษที่ลงนั้นจะลงเพียงกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่กำหนดไว้สำหรับผู้ใหญ่ แต่เยาวชนจะไม่ถูกคุมขังในเรือนจำ เว้นแต่จะได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรง เด็กและเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ถึง 18 ปี เมื่อต้องคำพิพากษาลงโทษจำคุก อาจถูกคุมขังในเรือนจำ โดยไม่สามารถยกข้ออ้าง ในเรื่องความเป็นเด็ก หรือเยาวชนมาเป็นข้อยกเว้นได้ (Juvenile Justice and Delinquency Act, 1974)

ประเทศอังกฤษ เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี จะไม่ถูกดำเนินคดีทางอาญา แต่บิดา มารดาของเด็กจะต้องรับผิดชอบเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 7 ถึง 15 ปี จะถูกดำเนินคดีในศาลเด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 12 ปี ถึง อายุ 18 ปี จะถูกดำเนินคดีในศาลเด็กและเยาวชน เว้นเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้จะกระทำความผิดอาญาร้ายแรงเมื่อเจ้าพนักงานตำรวจ จับกุมเด็กและเยาวชน ในข้อหาที่กระทำความผิดแล้ว ต้องส่งตัวไปยังศาลเยาวชนและครอบครัว โดยมีชกซ์ แต่เจ้าพนักงานตำรวจจะให้ประกันตัวเด็กและเยาวชน นั้นไปก็ได้ เว้นแต่ คดีนั้นจะเป็นความผิดร้ายแรง ถ้าเด็กเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการประกันตัวไป เจ้าพนักงานตำรวจก็จะต้องส่งตัวไปยังศาล

เยาวชนและครอบครัว ภายใน 12 ชั่วโมง แต่ถ้าวินิจฉัยพิจารณาคดี ศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ศาลต้องส่งตัวเด็ก และเยาวชนไปควบคุมตัวไว้ที่สถานควบคุมโดยเฉพาะ (Kraichitti, 1954)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับการลงโทษทางอาญาในการกระทำความผิด ศึกษากรณีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายจากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

สภาพการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเป็นกฎหมายที่ไม่ได้มีการมุ่งเน้นในเรื่องของการลงโทษ แต่กลับมีลักษณะของการแก้ไข ฟื้นฟู การกลับตัวกลับใจสู่สังคม มีการให้ออกาส และมีเหตุผลหย่อน ผ่อนโทษอย่างหลากหลายอย่างไม่มีขีดจำกัด เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ทำให้เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษ และไม่รู้สึกลำบากในโอกาสที่ได้รับ ไม่มีความหยาบช้า จึงเกิดการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ทำให้พบว่ากฎหมายที่มีอยู่นอกจากจะมุ่งคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากเกินไปแล้ว ตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ยังเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ลักษณะกฎหมายที่ดี ที่จะสามารถนำมาบังคับและสามารถแก้ไขปัญหการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้คือ กฎหมายหรือมาตรการทางกฎหมายที่ดีต้องมีลักษณะที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากลักษณะของกฎหมายที่นำมาใช้บังคับกับเด็กและเยาวชนในสังคมปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาแก้ไขปัญหการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ได้ มีการเน้นเรื่องการแก้ไข ฟื้นฟู มากกว่าที่จะมุ่งเน้นที่จะลงโทษเด็กและเยาวชน

กฎหมายที่มีอยู่ มีลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน มีความล้าหลัง ไม่มีความชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบทลงโทษ การลดโทษแก่เด็กและเยาวชน โดยใช้เกณฑ์อายุเป็นตัวกำหนดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73-76 ซึ่งเมื่อพิจารณาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน มีอายุน้อยลงเรื่อยๆและมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดที่ร้ายแรง ซึ่งผู้วิจัยอยากเสนอแนะว่า การกำหนดบทลงโทษจะคำนึงถึงเพียงอายุของเด็กและเยาวชนเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมและความร้ายแรง มาประกอบกับการใช้เกณฑ์อายุด้วย เช่น การลดโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด และการที่ไม่ต้องรับโทษ การลดโทษลงกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่เด็กและเยาวชนอายุกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด ถ้าศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่าควรลงโทษก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงกึ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการกำหนดบทลงโทษตามเกณฑ์ของอายุ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความผิดที่ร้ายแรงที่ได้กระทำลง จึงถือว่าเป็นการกำหนดการลงโทษที่ไม่เหมาะสม

กฎหมายที่มีอยู่ มุ่งตีความตามตัวอักษร และคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนอย่างเคร่งครัด ไม่สามารถใช้มาตรการบวกโทษ เพิ่มโทษ นับโทษต่อได้จึงแสดงให้เห็นปัจจุบันยังขาดมาตรการทางกฎหมายที่จะนำมาลงโทษเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษที่จะได้รับ

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาร้ายแรงเพิ่มมากขึ้นนั้น ต้องแก้ไขตัวบทกฎหมายที่นำมาใช้บังคับกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง โดยเห็นว่าต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้มีความเป็นปัจจุบัน และมีสภาพการบังคับใช้ที่เหมาะสม

2. อยากให้มีการแก้ไขเรื่องการกำหนดโทษที่จะลงแก่เด็กและเยาวชน โดยมีเหตุผลโทษ ทั้งเหตุตามอายุ ก็ต้องกำหนดอายุเด็กที่ไม่ต้องรับโทษให้ต่ำลง เหตุลดโทษเพราะรับสารภาพก็ต้องเพิ่ม การพิจารณาโทษเป็นรายกรณีไป การใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษที่จะลงแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ต้องนำเรื่องพฤติกรรมความร้ายแรงของการกระทำผิดสภาพจิตใจมาร่วมพิจารณาด้วย เพื่อให้สัมพันธ์ระหว่างการกระทำความผิดกับบทลงโทษที่สมควรจะได้รับ

References

- Information Technology Center Department of Juvenile Observation and Protection. (2015). *Historical case statistics between 2010–2015*. Retrieved March 15, 2018, from <http://www.djop.go.th /stat/statbetween2008–2011>
- Kraichitti, S. (1954). The judicial system of the English court. *DULPAHA Journal*, 1, 50–57.
- Panyawong, W. (2008). *Factors influencing recidivism of juvenile delinquents*. Master of Science Thesis Clinical Psychology Branch, Mahidol University.
- Phornprasertphon, T. (2014). Legal problem and obstacle relating to criminal punishment on the commission of offence of child and juvenile. *SRIPATUM CHONBURI Journal*, 10(4), 105–111.
- Prangwong, B. et al. (2012). *Problems and Obstacles in Implementing the Child Protection Act, B.E. 2546*. Bangkok: Judicial Training Institute for Justice Office of Justice.
- Rattanawaraha, S. (1988). *Law on Juvenile Delinquency LA213*. Bangkok: Kingchan Printing.
- The Criminal Code, Section 73–76
- The Juvenile and Family Court and Its Procedure Act, B.E. 2553, Section 4
- The Juvenile Justice and Delinquency Act, 1974, Section 5031 defines juvenile and persons who attained their 18th birthday.